

МСФО 19: КРИТИЧЕН АНАЛИЗ НА НАМАЛЯВАНЕТО НА ОПОВЕСТЯВАНИЯТА ЗА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА БЕЗ ПУБЛИЧНА ОТЧЕТНОСТ

Георги Стоянов

Дипломиран експерт-счетоводител

Регистриран одитор

Старши одит мениджър

Ръководител на комитет по МСФО и устойчивост

Грант Торнтон ООД

Ключови думи:	Резюме
МСФО Оповестяване Намалени изисквания Отчетност Дъщерни дружества	МСФО 19 е нов стандарт на СМСС, който въвежда намалени изисквания за оповестяване за дъщерни дружества без публична отчетност, като запазва пълните правила за признаване и оценяване по МСФО. Целта е да се намалят административната тежест и разходите, без да се компрометира качеството на финансовата информация. Масовото прилагане на Стандарта зависи от глобалното му приемане и постоянната актуализация спрямо новите стандарти.

Въведение

През май 2024 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) публикува новия Международен стандарт за финансово отчитане (МСФО) 19 „Дъщерни дружества без публична отчетност: Оповестявания“. Публикуването на този стандарт е важна стъпка в усилията за постигане на баланс между изискването за прозрачност и необходимостта от пропорционалност в отчетността¹.

Стандартът е разработен в отговор на дългогодишна обратна връзка от заинтересованите страни в рамките на Инициативата за оповестяване на СМСС. След консултацията за работната програма през 2015 г. стана ясно, че прилагането на пълните изисквания за оповестяване по МСФО води до непропорционални разходи и сложност за дъщерни дружества, които нямат публично пазарно присъствие.²

Актуалността на настоящата публикация се обуславя от необходимостта да се представи и анализира новата нормативна материя, въведена с издаването на МСФО 19 „Дъщерни дружества без публична отчетност:

¹ IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures – IFRS Foundation, <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures/>

² Effects Analysis – IFRS Foundation, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/amendments/english/2024/ifrs19-effectsanalysis.pdf>

Оповестявания“.

Статията цели да представи основните характеристики и изисквания, заложи в МСФО 19. За постигането на целите са поставени следните задачи: преглед на дефинициите, анализ на **критериите за допустимост**, преглед на условията за намаляване на изискванията за оповестяване, кратка критична оценка и представяне на перспективите.

Доброволният характер на Стандарта и стратегическата му насоченост към групи, отчитащи по МСФО, го превръщат в ключов инструмент за постигане на глобална ефективност на отчитането.

1. Контекст на инициативата за оповестяване на СМСС и раждането на МСФО 19

МСФО 19 представлява целенасочена нормативна промяна, насочена към оптимизация на процесите по финансовото отчитане за специфичен сегмент от предприятия – дъщерни дружества без публична отчетност.³ Стандартът е разработен като рамка, която се фокусира единствено върху изискванията за оповестяване, без да изменя фундаменталните принципи, регулиращи признаването, оценяването и представянето на елементите във финансовите отчети.⁴ В този контекст МСФО 19 не променя счетоводната основа, а въвежда редуциран набор от оповестявания, които допустимите дружества могат да прилагат като алтернатива на пълните изисквания, предвидени в останалите стандарти по МСФО.⁵ Този подход осигурява пропорционалност и намалява административната тежест, като същевременно запазва концептуалната последователност и качеството на финансовата информация.

Основен принцип на МСФО 19 е изискването, че дори когато прилагат рамката за намалено оповестяване, отговарящите на условията дъщерни дружества трябва да продължат да прилагат пълните изисквания за първоначално признаване, последващо оценяване и представяне, подробно описани във всички други приложими МСФО счетоводни стандарти. Изискването за концептуална последователност в базата за изготвяне на финансовите отчети отличава МСФО 19 от други пропорционални рамки за отчитане, като например МСФО за малки и средни предприятия (МСП), който включва облекчения в признаването и оценяването.

МСФО 19 има два аспекта – определя допустимото намаление на оповестяванията, като същевременно гарантира, че получените финансови отчети остават разбираеми, висококачествени и полезни за потребителите

³ New standard IFRS 19 | Management Solutions, <https://www.managementsolutions.com/en/publications-and-events/regulatory-notes/technical-notes-on-regulations/new-standard-ifs-19>

⁴ IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures – ICAEW, <https://www.icaew.com/technical/corporate-reporting/ifs/ifs-accounting-standards-tracker/ifs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures>

⁵ IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures – IFRS Foundation, <https://www.ifs.org/issued-standards/list-of-standards/ifs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures/>

на финансовите отчети на дъщерни дружества без публична отчетност.⁶

Основният мотив за създаването на МСФО 19 произтича от стремежа към повишаване на икономическата ефективност в процесите на финансово отчитане. Стандартът е замислен като инструмент за намаляване на административната и ресурсната тежест, свързана с изготвянето на финансови отчети от допустимите дружества. Очакваните ползи се изразяват не само в оптимизация на времето и разходите за подготовка на отчетите, но и в съществено облекчаване на одиторските процедури. Намаленият обем на изискваните оповестявания логично води до редуциране на обхвата на проверките, свързани с пояснителните приложения, което допринася за по-ефективен и пропорционален одитен процес. По този начин МСФО 19 се явява стратегическо средство за постигане на баланс между прозрачност и разходна ефективност, без да се компрометира качеството на финансовата информация.

Най-съществената ефективност от прилагането на Стандарта се реализира чрез механизма за елиминиране на необходимостта от поддържане на два комплекта счетоводни регистри. Многонационалните корпорации обичайно изискват от своите дъщерни дружества да прилагат принципите за признаване и оценяване по МСФО за целите на консолидирания финансов отчет дори когато местното законодателство предписва използването на националните счетоводни стандарти. Чрез предоставянето на възможност дъщерното дружество да прилага пълните правила за признаване и оценяване по МСФО за законови цели, като същевременно се възползва от намалени изисквания за оповестяване, МСФО 19 улеснява унификацията на счетоводните политики в рамките на групата. Подобно стратегическо предимство превръща подхода, фокусиран върху оповестяването, в необходима основа за постигане на глобална оптимизация на процесите по финансово отчитане в корпоративните структури. Премахването на дублирането на счетоводни записи води до пряко намаляване на времето, усилията и разходите за отговарящите на условията дъщерни дружества.⁷

Запазването пълните правила за признаване и оценяване по МСФО представлява стратегическо решение с критично значение, взето от СМСС, при публикуването на МСФО 19. Този подход гарантира концептуална последователност в рамката на МСФО счетоводни стандарти, като предотвратява създаването на паралелни модели за признаване и оценяване, които биха нарушили съпоставимостта и интегритета на финансовата информация. Ако Стандартът допускаше изключения от тези правила, счетоводната база на дъщерното дружество би се различавала от консолидационните изисквания на компанията майка, което би довело до допълнителна сложност на ниво групова отчетност и би обезсмислило основната цел за намаляване на разходите чрез използване на единна счетоводна рамка.

⁶ IFRS 19 – reduced disclosures in financial statements | EY – Global,
https://www.ey.com/en_gl/insights/ifrs/ifrs-19-reduced-disclosures-in-financial-statements

⁷ Пак там.

Чрез концентриране на облекчението единствено върху изискванията за оповестяване – компонент с висока трудоемкост и разходи – МСФО 19 действа като прецизна интервенция, насочена към оптимизация на глобалната ефективност на отчетността в многонационалните групи.⁸ Запазването на пълните принципи за признаване и оценяване поддържа съгласуваността с концептуалната рамка на МСФО и принципа на достоверното представяне, като гарантира, че редуцираните оповестявания не компрометират качеството и надеждността на финансовите отчети.

Прилагането на Стандарта е доброволно за допустимите предприятия, като той влиза в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2027 г., с възможност за по-ранно прилагане. Осигурената гъвкавост позволява на предприятията да прекратят или възобновят прилагането на МСФО 19 в зависимост от промените в регулаторната среда или специфичните информационни потребности, което гарантира адаптивност и стратегическа съвместимост с динамичните условия на финансовото отчитане.

2. Дефиниции, параметри и критерии за допустимост

Приложимостта на МСФО 19 се определя от ясно формулирани дефиниции, свързани с характера на дъщерното дружество и структурата на отчетността в групата на компанията майка. От предприятията се изисква да оценяват своята допустимост при всяка отчетна дата, за да гарантират спазването на критериите, заложи в Стандарта. Прилагането на МСФО 19 в консолидираните, самостоятелните или индивидуалните финансови отчети е допустимо само когато са изпълнени две ключови условия. Първото условие е липсата на публична отчетност, което означава, че дъщерното дружество не притежава и не емитира финансови инструменти за търговия на публичния пазар. Второто условие изисква крайната или междинната компания майка да изготвя консолидирани финансови отчети, които са публично достъпни и съответстват на изискванията на МСФО. Тази регулаторна рамка гарантира, че намалените оповестявания на ниво дъщерно дружество се компенсират от наличието на пълна и прозрачна информация на групово ниво, като по този начин се запазва целостта и полезността на финансовата отчетност.

Необходимостта от втория критерий – наличието на публично достъпни консолидирани финансови отчети на компанията майка, изготвени в съответствие с МСФО – служи като основание за предоставяне на намалени изисквания за оповестяване на дъщерното дружество. Изискването гарантира, че подробната и всеобхватна финансова информация за групата като цяло, включително всички пълни оповестявания по МСФО, са достъпни за глобалните потребители на финансовите отчети и капиталовите пазари. В този контекст редуцираните оповестявания на ниво дъщерно дружество се считат за достатъчни за местните заинтересовани страни, чиито

⁸ IFRS 19 – Reducing subsidiaries' disclosures – KPMG International, <https://kpmg.com/us/en/articles/2024/ifrs-19-reducing-subsidiaries-disclosures.html>

информационни потребности обикновено са концентрирани върху непосредственото финансово състояние на самото дружество, а не върху комплексната оценка на собствения капитал на групата. Така консолидираният отчет на компанията майка изпълнява ролята на ключов механизъм за гарантиране на целостта и надеждността на предоставяната информация.

Определянето на понятието „публична отчетност“ е от съществено значение за очертаване на обхвата на МСФО 19. Дружество се счита за притежаващо публична отчетност, ако отговаря на едно от следните условия: първо, когато неговите дългови или капиталови инструменти се търгуват на публичен пазар или е в процес на емитиране на такива инструменти; второ, когато дружеството държи активи във „фидуциарно качество“ за широка група външни лица като една от основните си дейности. Критериите имат за цел да изключат предприятия, чиито дейности са свързани със значителен обществен интерес и системен риск, като банки, застрахователни компании и други финансови институции, за които пълната прозрачност остава задължителна.

В счетоводен и регулаторен контекст „фидуциарно качество“ предполага задължение за грижа и отговорност – дружеството управлява активи не за собствена сметка, а в интерес на техните собственици. Типични примери са:

- банки и кредитни институции, които държат депозити на клиенти;
- застрахователни компании, управляващи премии и резерви;
- инвестиционни фондове и управляващи дружества, които администрират портфейли на инвеститори;
- брокери и дилъри на ценни книжа, които държат активи на клиенти.

Включването на фидуциарните институции в обхвата на публичната отчетност функционира като стратегически механизъм, който адресира системния риск. Дружества, които управляват активи на трети страни или чийто фалит би могъл да дестабилизира финансовата система, се изисква да изготвят пълен комплект финансови отчети в съответствие с МСС 1. По този начин се гарантира, че регулаторният надзор и прозрачността се поддържат за финансовите институции, чиято платежоспособност и рискова експозиция носят значим обществен интерес и системен риск, като по този начин се подкрепя общата цел на Стандарта за пропорционалност, без да се компрометира финансовата стабилност. Дружествата, които прилагат МСФО 19, следователно са оперативни дъщерни дружества в сектори като: технологии, енергетика, производство или недвижими имоти, които служат за местни бизнес цели, но не се занимават пряко с набиране на публичен капитал или управление на външни публични средства.

По време на разработването на Стандарта регулаторните органи изразяват опасения относно възможни неясноти в критериите за допустимост. Европейската консултативна група за финансово отчитане

(EFRAG) подчертава, че предложените изисквания вероятно оказват натиск върху ясната интерпретация на понятията „достъпен за публично ползване“ и „публична отчетност“.⁹ Организацията очаква предоставянето на допълнителни насоки за прилагане в тази област, като признава, че точното очертаване на допустимостта е сложен процес, който разчита в значителна степен на професионална преценка. Становището на EFRAG показва, че прилагането на МСФО 19 изисква внимателен анализ и може да породی първоначални предизвикателства при тълкуването в различни юрисдикции особено поради различията в националните регулаторни рамки и практики.

3. Обосновка за намаляване на обема на оповестяванията и основни принципи

Концептуалната рамка на МСФО 19 се основава на целенасочен подход за редуциране на обема на оповестяванията, като същевременно гарантира запазването на информацията, която е критична за идентифицираните потребители на финансовите отчети на дъщерни дружества без публична отчетност. Тази методология осигурява концептуална строгост и поддържа информационната полезност въпреки намаляването на детайлността.

Съветът по международни счетоводни стандарти се ръководи от принципи, аналогични на тези, използвани при разработването на изискванията за оповестяване в стандарта МСС за малки и средни предприятия.¹⁰ Принципите отразяват специфичните информационни потребности на основните потребители на финансови отчети на дъщерни дружества, като местни кредитори, собственици без контрол и местни регулаторни или данъчни органи. Фокусът на потребителите обикновено е насочен към способността на предприятието да продължи дейността си и да изпълнява непосредствените си финансови задължения, а не към сложни модели за оценка на собствения капитал в дългосрочен план.

Принципът на пропорционалност е основополагащ за концепцията на МСФО 19. Той се изразява в стремежа да се постигне баланс между информационната полезност и разходите за изготвяне на финансови отчети. Стандартът запазва само оповестяванията, които са критични за идентифицираните потребители на отчетите. По този начин се осигурява рационално съотношение между усилията, необходими за подготовка на отчетите, и степента на удовлетворяване на информационните потребности. Пропорционалността в МСФО 19 не означава намаляване на прозрачността, а оптимизация на съдържанието, така че да се елиминират излишните детайли, които имат ограничена стойност за местните заинтересовани страни. Този подход е в съответствие с концептуалната рамка на МСФО и с принципа на достоверното представяне, като гарантира, че финансовите

⁹ IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures, Concluded | EFRAG, <https://www.efrag.org/en/projects/ifrs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures/concluded>

¹⁰ New standard IFRS 19 | Management Solutions, <https://www.managementsolutions.com/en/publications-and-events/regulatory-notes/technical-notes-on-regulations/new-standard-ifrs-19>

отчети остават релевантни, надеждни и съпоставими въпреки намаляването на обема на оповестяванията.

Рамката за намаляване приоритизира информация, която е свързана с четири ключови области:

- **Ликвидност и платежоспособност** – представя данни за способността на дружеството да генерира парични потоци, да управлява краткосрочните нужди от оборотен капитал и да продължава да функционира като действащо предприятие.
- **Краткосрочни парични потоци, задължения, ангажименти и условни задължения** – включва информация, необходима на потребителите, за оценка на непосредствената способност на дружеството да изпълнява договорните си задължения, като обхваща признати задължения и извънбалансови ангажименти.
- **Несигурност на приблизителните оценки** – съдържа оповестявания относно значителна несигурност към отчетната дата, включително допускания за бъдещи събития, които носят съществен риск от корекция на отчетните стойности на активите и пасивите през следващата година.
- **Оповестяване на суми и избор на счетоводна политика** – изисква предоставяне на ясни обяснения за отчетените суми и за избраните специфични счетоводни политики, когато съществуват алтернативи.

Акцентът върху ликвидността, платежоспособността и краткосрочните задължения утвърждава „перспективата на кредитора“ при финансовите отчети по МСФО 19. Фокусът на СМСС потвърждава, че основната полезност на отчетите е да обслужват нуждите на кредиторите и местните заинтересовани страни, за които ключова е краткосрочната кредитоспособност и съответствието с местните законови изисквания, а не да подпомагат сложен дългосрочен анализ на инвестиции в собствен капитал, който се базира на пълните консолидирани отчети по МСФО на компанията майка.

Разработването на МСФО 19 се подкрепя от очакването, че намалените изисквания за оповестяване водят до значително спестяване на време, разходи и усилия както при изготвянето, така и при одитирането на финансовите отчети. Предвижда се икономии да се пренасят от нивото на дъщерното дружество към групата, което потенциално прави юрисдикциите, които одобряват МСФО 19, по-привлекателни за международния бизнес. СМСС прогнозира, че общите спестявания, произтичащи от продължителното прилагане на МСФО 19, значително надхвърлят първоначалните разходи за преминаване към него.¹¹

Реализирането на икономическите ползи се обуславя от редица практически и професионални предизвикателства. Дружествата,

¹¹ IFRS 19 – reduced disclosures in financial statements | EY – Global, https://www.ey.com/en_gl/insights/ifrs/ifrs-19-reduced-disclosures-in-financial-statements

преминаващи от местните ОСП към МСФО 19, приемат пълните изисквания за признаване и оценяване по МСФО, което се оказва сложно и изисква значителни ресурси. Първоначалното усилие включва съществени системни промени, по-специално актуализиране на счетоводните системи, за да се улесни отчитането съгласно пълните правила за признаване и оценяване по МСФО, като същевременно се интегрира специфичният набор от намалени оповестявания и други местни изисквания. Ако преходът от местните счетоводни стандарти се възприема като прекалено сложен или ресурсно интензивен, първоначалните разходи могат да откажат дружествата, които не прилагат МСФО, да направят избора, което ограничава мащабируемостта на Стандарта и ограничава позитивните икономически ефекти от прилагането на МСФО 19, очаквани от СМСС.

Намаляването на оповестяванията би трябвало да намали одиторските усилия, но съществува професионална несигурност относно действителното въздействие върху одиторските хонорари. Някои коментари по Стандарта отбелязват неяснотата относно това дали одиторите биха намалили цените си съразмерно с по-малкото оповестявания, които трябва да бъдат одитирани, тъй като проверката на оповестяванията и тяхната пълнота заема много по-малка част от процедурите.

4. Детайлен анализ на изискванията за намалено оповестяване (ИНО)

МСФО 19 е структуриран да изброява задължителните изисквания за оповестяване за допустимите дъщерни дружества, като се позовава на съответните счетоводни стандарти по МСФО.¹² Усилието за намаляване е всеобхватно, но специфичните стандарти с висок риск или с публична значимост запазват пълните си мандати за оповестяване.

МСФО 19 включва намалени изисквания за оповестяване за преобладаващата част от съществуващите стандарти по МСФО и МСС, обхващайки както основни стандарти като МСФО 1 *Първоначално прилагане на Международните стандарти за финансово отчитане* и МСС 7 *Отчет за паричните потоци*, така и по-нови стандарти като МСФО 9 *Финансови инструменти* и МСФО 16 *Лизинг*.

Намаленията са целенасочени и премахват изисквания, които се оказват непропорционално скъпи за изготвяне и предоставят ограничена стойност за типичния потребител на финансови отчети на дъщерно дружество без публична отчетност. Например специфичните подробни количествени и качествени оповестявания за риска, изисквани от МСФО 7 *Финансови инструменти: Оповестяване за публичните капиталови пазари*, се опростяват.¹³ По аналогичен начин МСФО 19 намалява нивото на необходимата детайлност при дезагрегиране на приходите съгласно МСФО

¹² Catch-up amendments to IFRS 19 – IAS Plus, <https://www.iasplus.com/en/projects/narrow-scope/ifrs-19-catch-up>

¹³ Get ready for IFRS 19: Simplified financial reporting for eligible subsidiaries - Grant Thornton International, <https://www.grantthornton.global/globalassets/1.-member-firms/global/insights/ifrs-19/25735-gti-get-ready-for-ifrs-19-final.pdf>

15 Приходи от договори с клиенти и опростява подробното съгласуване на движенията в определени класове активи като имоти, машини и оборудване, съгласно МСС 16.

СМСС оценява мащаба на облекчението, като отбелязва, че процентното редуциране на оповестяванията в сравнение с пълните изисквания на съответния стандарт по МСФО е съществено. Облекчението обхваща и специфични аспекти на прилагането, като изискването за оповестяване възниква само когато дъщерното дружество реши да използва определени практически улеснения, предвидени в други стандарти, например свързаните със значителен компонент на финансиране по МСФО 15.

При разработването на МСФО 19 СМСС идентифицира области, в които намаляването на изискванията за оповестяване би компрометирало полезността на финансовите отчети дори за дружества без публична отчетност. За три конкретни стандарта от МСФО предприятията, прилагащи МСФО 19, са задължени да спазват всички изисквания за оповестяване, предвидени в оригиналните стандарти.

Таблица 1: Задължителни изисквания за пълно оповестяване

Стандарт	Обосновка за запазване на пълното оповестяване
МСФО 8 <i>Оперативни сегменти</i>	Сегментната информация е важна за разбирането на оперативното представяне и вътрешната структура на управление независимо от публичната отчетност
МСФО 17 <i>Застрахователни договори</i>	Пълните оповестявания са необходими поради изключителната сложност, дългосрочния характер и значителната несигурност в оценяването, присъщи на застрахователните задължения
МСС 33 <i>Нетна печалба на акция</i>	Печалбата на акция е критичен показател за финансово представяне и изискването се прилага, ако дружеството доброволно изчислява и отчита печалбата на акция, което е в съответствие с общата практика за емитенти

Най-значимото запазване на пълните изисквания се отнася до МСФО 17. При разработването на стандарта СМСС взема изрично решение да не разрешава възможност за намалени оповестявания за МСФО 17 *Застрахователни договори*. Решението отразява разбирането, че застрахователните договори се характеризират със значима сложност, висока степен на несигурност при оценяването и значителни приблизителни оценки относно риска и бъдещите парични потоци. Пълните изисквания за оповестяване по МСФО 17 – включващи всеобхватна информация за рисковата експозиция, подробни количествени данни и ефектите от промени в методологиите – се считат за съществени за всички потребители, за да могат те да оценят адекватно финансовото състояние на застрахователните дружества независимо от статуса им на публична отчетност. Чрез запазването на пълното оповестяване за МСФО 17 СМСС защитава целостта на отчетността в област, характеризираща се с висока техническа сложност и значителен финансов риск.

Практическо следствие от структурата на МСФО 19 като специфичен набор от оповестявания, които заместват тези в други стандарти, е необходимостта от постоянна регулаторна поддръжка. При първоначалното издаване на МСФО 19 през май 2024 г. списъкът с намалени оповестявания отразява състоянието на останалите стандарти по МСФО към февруари 2021 г. Поради фиксирането на референтна дата се създава празнина по отношение на измененията и новите стандарти, издадени през този тригодишен период. За да гарантира актуалността и всеобхватността на МСФО 19, СМСС предприема последващи „наваксващи“ проекти, като издава изменения (например през август 2025 г.), които намаляват изискванията за оповестяване за по-късно издадени стандарти и изменения. Измененията обхващат ключови области, включително МСФО 18 *Представяне и оповестяване във финансовите отчети*, изменения, свързани с ангажименти за финансиране на доставчици, международната данъчна реформа – правила за модел по Втори стълб (изменения на МСС 12), както и промени в класификацията и оценяването на финансовите инструменти. Необходимостта от постоянно разработване за „наваксване“ подчертава, че МСФО 19 е стандарт с висока степен на важност, който изисква от СМСС да отделя ресурси за актуализиране на неговите изисквания при почти всяко бъдещо изменение или нов стандарт в пакета МСФО.¹⁴

5. Критична оценка и перспективи за бъдещето

МСФО 19 представлява съществен напредък в постигането на пропорционалност на финансовото отчитане за многонационалните групи. В този контекст Стандартът успешно балансира напрежението между сравнимостта и сложността, като предлага целенасочено облекчение, което същевременно запазва целостта на основната рамка на МСФО.

Ангажиментът на СМСС да поддържа пълните изисквания за признаване и оценяване по МСФО се явява крайъгълен камък на концептуалната цялост на МСФО 19. В резултат на този подход се гарантира, че въпреки намаляването на пояснителните приложения данните, представени в основните финансови отчети, се изчисляват на база международно сравними стандарти. По този начин се предотвратява рискът от изкривявания при взаимодействието на МСФО 19 с останалите счетоводни стандарти. Оценката на EFRAG потвърждава, че насочеността на Стандарта единствено към оповестяването е в съответствие с принципа на вярната и честна картина.

Ефективността на рамката зависи в значителна степен от професионалната преценка на съставителите и одиторите при определяне на съществеността. Чрез изискването за допълнителни оповестявания, когато минималното съответствие не е достатъчно за потребителите, Стандартът утвърждава концептуалния приоритет на достоверното

¹⁴ The IASB issues Amendments to IFRS 19 | EY – Global, https://www.ey.com/en_gl/technical/ifrs-technical-resources/the-iasb-issues-amendments-to-ifrs-19

представяне пред механичното следване на правила.

Въпреки концептуалната си сила МСФО 19 е изправен пред системни предизвикателства. От една страна, постоянната паралелна работа, необходима за издаване на „наваксващи“ изменения заедно с всяка основна актуализация на МСФО, създава значителна регулаторна тежест. От друга страна, забавяне в този процес може да доведе до временни несъответствия или неясноти за дъщерните дружества, прилагащи Стандарта.

МСФО 19 функционира като конкурентен инструмент, целящ да повиши привлекателността на юрисдикциите, които изискват МСФО за местно законово отчитане чрез намаляване на административната тежест за дъщерните дружества на многонационални компании. В този смисъл ефективността на Стандарта зависи от глобалното юрисдикционно приемане и местното пазарно одобрение. Ако националните регулатори или Европейският съюз не одобрят МСФО 19 или наложат допълнителни местни изисквания за оповестяване, очакваното намаляване на административните бариери няма да бъде напълно реализирано.

Заклучение

МСФО 19 представлява прагматично и концептуално обосновано решение на дългогодишния проблем с прекомерните оповестявания на дъщерни дружества без публична отчетност. Анализът на новия стандарт демонстрира, че той е разработен като рамка, която се фокусира единствено върху изискванията за оповестяване, без да изменя фундаменталните принципи за признаване и оценяване на елементите на финансовите отчети по МСФО. Запазването на пълните правила за отчитане е стратегическо решение, което гарантира концептуална последователност и предотвратява създаването на паралелни счетоводни модели, които биха нарушили съпоставимостта.

Облекченията, предоставени от Стандарта, са допустими само за дъщерните дружества, при условие че крайната или междинната компания майка изготвя публично достъпни консолидирани финансови отчети в съответствие с МСФО. С посоченото изискване намалените оповестявания на индивидуално ниво се компенсират от наличието на пълна и прозрачна информация на групово ниво.

Чрез формализиране на набор от намалени оповестявания, основани на информационните потребности на кредиторите и местните заинтересовани страни – като ликвидност, платежоспособност и несигурност в оценяването – СМСС установява рамка, която значително рационализира процеса на финансово отчитане. МСФО 19 предвижда и целенасочени изключения, като изисква запазване на пълните оповестявания за стандарти с висока сложност и системен риск, най-вече МСФО 17 „Застрахователни договори“.

Доброволният характер на Стандарта, съчетан с ангажимента за запазване на последователните принципи за признаване и оценяване по МСФО, предоставя ясен механизъм за многонационалните групи да постигат ефективност на отчитането, да намаляват административните разходи и да

опростяват вътрешните процеси чрез елиминиране на необходимостта от два комплекта счетоводни регистри. Очаква се това да доведе до съществени икономии на време и разходи както при изготвянето, така и при одитирането на финансовите отчети.

Прилагането на МСФО 19 е изправено пред предизвикателства, включително необходимостта от постоянна „наваксваща“ работа от страна на СМСС за включване на нови стандарти и изменения. Мярката за успеха на МСФО 19 се определя от степента на неговото глобално усвояване и от доказуемия му принос за намаляване на системните разходи, свързани с трансграничното финансово отчитане.

Библиографска справка:

1. *Catch-up amendments to IFRS 19 – IAS Plus*, <https://www.iasplus.com/en/projects/narrow-scope/ifrs-19-catch-up>
2. *Effects Analysis – IFRS Foundation*, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/amendments/english/2024/ifrs19-effectsanalysis.pdf>
3. *EFRAG's Letter to the European Commission regarding Endorsement of IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures*, <https://www.efrag.org/sites/default/files/media/document/2025-09/EFRAG%20FEA%20IFRS%2019.pdf>
4. *EFRAG's Draft Letter to the European Commission Regarding Endorsement of IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability*, <https://www.efrag.org/sites/default/files/media/document/2025-05/IFRS%2019%20Subsidiaries%20without%20Public%20Accountability%20Disclosures%20-%20DEA%20-%20Letter%20to%20the%20EC.pdf>
5. *Get ready for IFRS 19: Simplified financial reporting for eligible subsidiaries – Grant Thornton International*, <https://www.grantthornton.global/globalassets/1.-member-firms/global/insights/ifrs-19/25735-gti-get-ready-for-ifrs-19-final.pdf>
6. *IASB issues amendments to IFRS 19 to complete catch-up work*, <https://www.ifrs.org/news-and-events/news/2025/08/iasb-issues-amendments-ifrs-19-to-complete-catch-up-work/>
7. *IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures – IFRS Foundation*, <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures/>
8. *IFRS 19 – reduced disclosures in financial statements | EY – Global*, https://www.ey.com/en_gl/insights/ifrs/ifrs-19-reduced-disclosures-in-financial-statements
9. *IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures EFRAG's online survey on the expected costs and benefits of IF*,

<https://www.efrag.org/Assets/Download?assetUrl=/sites/webpublishing/SiteAssets/IFRS%2019%20-%20EFRAG%27s%20survey%20on%20the%20expected%20costs%20and%20benefits%20-%20Users.pdf>

10. IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures – ICAEW, <https://www.icaew.com/technical/corporate-reporting/ifrs/ifrs-accounting-standards-tracker/ifrs-19-subsiidaries-without-public-accountability-disclosures>
11. IFRS 19 – Reducing subsidiaries' disclosures – KPMG International, <https://kpmg.com/us/en/articles/2024/ifrs-19-reducing-subsidiaries-disclosures.html>
12. IFRS 19 Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures, Concluded | EFRAG, <https://www.efrag.org/en/projects/ifrs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures/concluded>
13. IFRS 19 SUBSIDIARIES WITHOUT PUBLIC ACCOUNTABILITY: DISCLOSURES – EFRAG, <https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/Summary%20Report%20-%20EFRAG-IASB%20joint%20educational%20event%20on%20IFRS%2019.pdf>
14. New standard IFRS 19 | Management Solutions, <https://www.managementsolutions.com/en/publications-and-events/regulatory-notes/technical-notes-on-regulations/new-standard-ifrs-19>
15. Reduced disclosures for rate-regulated entities – Staff paper, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/meetings/2024/march/iasb/ap9b-reduced-disclosures-for-rate-regulated-entities.pdf>
16. Reducing disclosures for subsidiaries – KPMG International, <https://kpmg.com/xx/en/our-insights/ifrg/2024/qa-subsidiaries-disclosures-ifrs19.html>
17. Subsidiaries without Public Accountability: Disclosures | IFRS 19, <https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2025/issued/part-a/ifrs-19-subsidiaries-without-public-accountability-disclosures.pdf?bypass=on>
18. The IASB issues Amendments to IFRS 19 | EY – Global, https://www.ey.com/en_gl/technical/ifrs-technical-resources/the-iasb-issues-amendments-to-ifrs-19

IFRS 19: CRITICAL ANALYSIS OF THE REDUCTION IN DISCLOSURES FOR SUBSIDIARIES WITHOUT PUBLIC ACCOUNTABILITY**Georgi Stoyanov, CPA***Senior Audit Manager**Head of IFRS and Sustainability Committee**Grant Thornton OOD*

Key words:	Summary
IFRS Disclosure Reduced disclosure requirements Accounting Subsidiaries	<i>IFRS 19 is a new standard of the IASB that introduces reduced disclosure requirements for subsidiaries without public accountability, while maintaining the full recognition and measurement rules under IFRS. The aim is to reduce administrative burdens and costs without compromising the quality of financial information. Its success depends on global adoption and continuous updating in line with new standards.</i>